

ÚRSKURÐUR ÁFRÝJUNARNEFNDAR NEYTENDAMÁLA

MÁL NR. 5/2007

Kæra Norðlenska matborðsins ehf. á ákvörðun Neytendastofu 25. apríl 2007 nr. 9/2007.

1. Þann 6. september 2007 er tekið fyrir málið nr. 5/2007: Kæra Norðlenska matborðsins ehf. á ákvörðun Neytendastofu 25. apríl sama árs nr. [9/2007](#). Í málinu úrskurða Ása Ólafsdóttir, Egill Heiðar Gíslason og Eyvindur G. Gunnarsson.
2. Með kæru, dags. 22. maí 2007, hefur kærandi kært til áfrýjunarnefndar neytendamála ákvörðun Neytendastofu, dags. 25. apríl sama árs, um að ekki sé tilefni til að aðhafast í tilefni af kvörtun kæranda um að grípa til viðeigandi aðgerða vegna ólögmatrar notkunar Matfugls ehf. á orðinu „nöggar“ í þeim tilgangi að stöðva þá notkun.
3. Kæruheimild er í 2. mgr. 4. gr. laga nr. 62/2005 um Neytendastofu og talsmann neytenda, sbr. 4. mgr. 4. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins.

MÁLAVEXTIR

4. Með bréfi til Neytendastofu, dags. 2. mars 2006, krafðist kærandi þess að Neytendastofa gripi til viðeigandi aðgerða vegna ólögmatrar notkunar Matfugls ehf. á orðinu „nöggar“. Í bréfinu kemur fram að hinn 18. desember 1996 hafi Kaupfélag Þingeyinga skráð vörumerkið „naggar“ í vörumerkjaskrá og hafi merkið verið auglýst í vörumerkja- og einkaleyfatíðindum 20. október 1995. Með sameiningu Kaupfélags Þingeyinga og Kjötíðnaðarstöðvar KEA undir fyrirtækinu Norðlenska ehf. hafi kærandi eignast vörumerkið. Kærandi kveðst um langt árabil hafa notað vörumerkið á framleiðsluvörur sínar, þ.e. á unnar kjötvörur, m.a. úr lamba-, nauta- og grísakjöti. Í bréfinu segir að rekstur Matfugls ehf. sé fölginn í slátrun á alifuglum, vinnslu og sölu á ýmis konar matvörum. Séu kærandi og Matfugl ehf. á sama markaði og séu fyrirtækin í samkeppni hvort við annað.
5. Á árinu 2005 hafi Matfugl ehf. hafið notkun sama vörumerkis, þ.e. „nagga“, á tiltekna framleiðsluvörur, þ.e. kjötvörur sem unnar hafi verið til sölu á sama markaði og framleiðsluvörur kæranda. Hafi kærandi mótmælt þessari notkun á orðinu „naggar“ og hafi Matfugl ehf. hætt þeirri notkun. Aftur á móti hafi Matfugl ehf. þess í stað byrjað að nota orðið „nöggar“ á eina framleiðsluvöru fyrirtækisins, þ.e. í samsettu orðmyndinni „fiskinöggar“. Telur kærandi að notkun Matfugls ehf. á orðinu „nöggar“ á framleiðsluvörur fyrirtækisins, hvort heldur í samsettri mynd eða ekki, brjóti gegn skráðum réttindum hans í vörumerkjaskrá.
6. Kærandi telur að tilgangur og ásetningur Matfugls ehf. með þessari notkun hafi beinlínis verið að misnota skráð vörumerki kæranda og valda misskilningi með því að reyna að koma því á framfæri

við neytendur á matvörumarkaði að tengsl séu milli kæranda og Matfugls ehf. og að um vörur frá sama framleiðanda sé að ræða. Sú notkun sé til þess fallin að valda hagsmunaárekstrum og verulegri ruglingshættu. Kærandi kveður að augljós hljóðlíking sé á milli orðanna „naggur“ og „nöggar“. Einungis stafirnir a og ö skilji orðin að. Þá geti orðin haft svipaða merkingu.

7. Bendir kærandi á að orðið naggur (naggur í fleirtölu) geti haft fleiri en eina merkingu í íslensku máli. Það geti m.a. táknað lítill klettur, snagi eða eitthvað smávaxið. Kærandi kveðst hafa þróað vörumerkið „naggur“ undanfarin ár og notað umtalsverða fjármuni til að markaðssetja það fyrir sölu á smágerðum kjöt- og fiskbitum. Telur kærandi að framangreind háttsemi Matfugls ehf. brjóti gegn 4. gr. laga nr. 45/1997 um vörumerki og d-lið 7. gr. og 12. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptháttum og gagnsæi markaðarins.
8. Með bréfi, dags. 9. mars 2006, óskaði Neytendastofa eftir umsögn Matfugls ehf. um erindi kæranda. Athugasemdir félagsins bárust Neytendastofu með bréfi, dags. 5. apríl 2006. Í bréfinu kemur fram að Matfugl ehf. telji það ekki brjóta gegn góðum viðskiptaháttum að nota auðkennið „fiskinöggar“ og að ekki sé hætt á því að neytendur villist á þessu auðkenni og því auðkenni sem kærandi noti á vörum sínum. Í fyrsta lagi er á það bent að Matfugl ehf. hafi aðeins notað auðkennið „fiskinöggar“ í atvinnustarfsemi sinni, en ekki aðrar samsettar myndir orðsins –nöggur. Geti kvörtun kæranda því ekki lotið að öðrum auðkennum eða orðmyndum.
9. Í öðru lagi segir í bréfi Matfugls ehf. að félagið telji ekki ruglingshættu fyrir hendi milli auðkennisins „fiskinöggar“ og vörumerkis kæranda, „naggur“. Við úrlausn þess hvort ruglingshætta sé fyrir hendi eigi að líta til vörumerkjaréttar. Sú grundvallarregla gildi í vörumerkjarétti að aðrir en eigandi vörumerkis megi ekki heimildarlaust nota í atvinnustarfsemi tákn sem eru eins eða lík vörumerki hans ef notkunin tekur til eins eða svipaðrar vöru eða þjónustu og vörumerkjarétturinn nær til og ef hætt er við ruglingi, þar með talið að tengsl séu með merkjunum. Við þetta mat sé m.a. litið til sjónlíkingar, hljóðlíkingar og merkingar orðanna. Til þess verði að líta að Matfugl ehf. noti ekki auðkennið „nöggar“ heldur „fiskinöggar“. Félagið noti orðið „fiskinöggar“ einvörðungu í ákveðinni stílfærslu sem hluta af myndmerki sem ekki líkist þeirri stílfærslu orðsins „nöggar“ sem kærandi notist við. Þá verði að horfa til þess að orðið „nöggar“ vísi í þessu sambandi til enska orðsins *nuggets* og merki ákveðin tilbúin matvæli, að jafnaði litla kjöt- eða fiskbita, sem velt hafi verið upp úr raspi og eru ýmist steiktir í potti, á pönnu eða í ofni. Orðið „fiskinöggar“ lýsi þannig aðeins tegund vörunnar. Þá sé grundvallarmunur á orðunum „naggur“ og „nöggur“ enda sé það sjálfur stofnsérhljóðinn, grundvallarhljóð orðsins, sem greini orðin að. Í bréfinu er því haldið fram að Matfugli ehf. sé heimilt að notast við íslenskaða útgáfu orðsins *nuggets*, þ.e. „fiskinöggar“ í stað „fiskinuggets“. Sé verndarsvið vörumerkis kæranda allt of rúmt með hliðsjón af því heildarmati sem fram skuli fara þegar ruglingshætta sé metin. Í því felist að hann geti með því hamlað samkeppnisaðilum að auðkenna tegund þeirrar vöru sem þeir bjóði til sölu. Væri slík niðurstaða í algeru ósamræmi við grundvallarsjónarmið vörumerkjaréttar. Þá bendir Matfugl ehf. á að hann noti orðið „fiskinöggar“ aðeins í ákveðinni stílfærslu sem hluta af myndmerki sem ekki líkist merki kæranda.

10. Þá sé orðið „naggar“ sé lýsandi orð yfir ákveðna tegund matvæla og sé því vörumerkjaréttur fyrir hendi. Þótt kærandi byggir á því að „naggar“ hafi sömu merkingu og fram komi í orðabókum verði ekki framhjá því litið að svo virðist sem orðið sé notað í stað enska orðsins *nuggets* í íslensku máli þegar verið sé að lýsa ákveðinni tegund matvæla, þ.e. tilbúnum fisk- og kjötbitum sem velt hafi verið upp úr raspi. Verið sé að lýsa ákveðinni matvælategund en ekki vörumerki kæranda. Hafi orðið fengið þessa merkingu, eins og ráða megi af gögnum málsins, liggi fyrir að ekki sé hægt að gera tilkall til vörumerkjaréttar enda sé orðið lýsandi fyrir ákveðna tegund matvæla, sbr. 13. gr. laga nr. 45/1997 um vörumerki. Notkun á orðinu „fiskinöggar“ sé því í samræmi við góða markaðshætti og þar með heimil, sbr. 6. gr. laga nr. 45/1997 um vörumerki. Samkvæmt ákvæðinu geti eigandi vörumerkis ekki bannað öðrum að nota í atvinnustarfsemi sinni lýsingar á tegund vöru eða öðrum eiginleikum vöru sé það í samræmi við góða viðskiptahætti. Þar sem ekki er um brot á vörumerkjarétti að ræða samkvæmt þessu ákvæði geti ekki verið um að ræða brot gegn 5. eða 12. gr. laga nr. 57/2005. Löng hefð sé fyrir því í íslensku máli að orð séu að jafnaði aðlöguð íslenskum framburði, stafsetningu og íslenskum beygingum. Nefna megi að enska orðið *squash* sé ritað og borið fram skvass á íslensku og beygt samkvæmt því, *tobacco* verði tóbak o.s.frv.
11. Með bréfi, dags. 25. apríl 2006, óskaði Neytendastofa eftir athugasemdum kæranda við bréf Matfugls ehf. Í bréfi umboðsmanns kæranda, dags. 12. maí 2006, kemur fram að enda þótt Matfugl noti einungis nafnið „fiskinöggar“, en ekki aðrar samsettar myndir af orðinu –nöggar, er bent á að í úrskurði Neytendastofu geti falist vísbendingar og umfjöllun um lögmæti annarrar notkunar á orðinu „nöggar“ en þeirri sem Matfugl ehf. hafi stundað. Þá er þeim sjónarmiðum Matfugls ehf. mótmælt að ekki sé fyrir hendi ruglingshætta. Ennfremur er á það bent að „nöggur“ eða „nöggar“ sé ekki til í íslensku máli sem nafnorð í nefnifalli, eintölu eða fleirtölu. Orðið „naggur“ beygist hins vegar sem „nöggum“ í þágufalli, fleirtölu og „nöggunum“ í þágufalli í ákveðinni fleirtölumynd. Vísi „naggur“ og „nöggar“ greinilega til sömu merkingar og sama uppruna. Það eina sem skilji orðin að séu sérhljóðarnir a og ö, en í talmáli séu þessu orð hins vegar mjög lík og ruglingshætta veruleg. Þá tekur kærandi fram að við mat á því hvort um ólögmæta notkun annarra á vörumerkinu sé að ræða skipti meginmáli hver sé staða þess aðila sem noti slíkt orð, t.d. hvort hann sé neytandi, matsölustaður, skólaeldhús eða framleiðandi á sama markaði og eigandi vörumerkis. Þá er mótmælt sérstaklega sjónarmiðum Matfugls ehf. um að notkun orðsins „fiskinöggar“ sé í samræmi við góða markaðshætti. Þannig hafi Matfugl ehf. upphaflega notað orðið „naggar“ á framleiðsluvörur sínar en í framhaldi af mótmælum kæranda hafið að nota orðið „nöggar“. Um sé að ræða skrumskælingu á vörumerki kæranda.
12. Með bréfi, dags. 15. maí 2006, gaf Neytendastofa Matfugli ehf. færi á að gera athugasemdir við bréf kæranda. Með bréfi umboðsmanns kæranda, dags. 2. júní 2006, áréttar kærandi þær röksemdir og þau sjónarmið sem fram koma í bréfi Matfugls ehf., dags. 5. apríl 2006.

ÁKVÖRDUN NEYTENDASTOFU

13. Hinn 25. apríl 2007 ákvað Neytendastofa að ekki væri tilefni til að aðhafast í tilefni af kvörtun kæranda um að grípa til viðeigandi aðgerða vegna ólögmætrar notkunar Matfugls ehf. á orðinu „nöggar“ í þeim tilgangi að stöðva þá notkun.

14. Í ákvörðuninni kemur fram að í 12. gr. laga nr. 57/2005 felist almenn samkeppnisregla um vernd auðkenna og sé hún til fyllingar á vörumerkjavernd eins og sjáist glöggt af lögskýringargögnum. Fyrri málsliður greinarinnar geymi almennt bann við því að nota auðkenni, t.d. firmanafn og vörumerki, sem annar eigi. Rétturinn til þessara auðkenna geti hvílt á sérlöggjöf, svo sem lögum um vörumerki, lögum um verslunarskrár, firmu og prókúruumboð. Samkvæmt greinargerð með frumvarpi til laganna skipti ákvæðið máli um viðbótarvernd þá sem framangreind sérlög veiti auðkennum. Þá segi í greinargerðinni að í 2. másl. 12. gr. sé rétturinn til að nota eigin auðkenni takmarkaður á þann veg að óheimilt sé að nota auðkenni þannig að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru auðkenni sem annað fyrirtæki noti með fullum rétti. Taki þetta ákvæði til sömu auðkenna og almenna reglan í 1. málslið. Kærandi hafi fengið skráð orðmerkið naggar í vörumerkjaskrá. Matfugl ehf. hafi ekki fengið skráð „nöggar“ sem vörumerki og komi því 1. másl. 12. gr. til álita þegar meta skuli hvort notkun Matfugls ehf. á orðinu „nöggar“ gefi villandi upplýsingar um eignarrétt eða ábyrgð atvinnurekanda. Orðið naggar sé viðurkennt íslenskt orð sem sé að finna í orðabókum. Kærandi hafi frá upphafi notað vörumerkið „naggar“ til auðkenningar á litlum kjöt- eða fiskibitum með raspi. Með þeirri notkun vísi orðið til enska orðsins *nuggets*. Bein þýðing á enska orðinu *nuggets* sé biti eða moli en hafi áunnið sér þá merkingu að vísa til lítilla kjöt- og fiskibita með raspi. Orðið „nöggar“ sé ekki að finna í íslenskri orðabók en orðið sé íslenskuð útgáfa af enska orðinu *nuggets*. Framburður orðanna sé áþekkur þar sem sérhljóðinn u í enska orðinu *nuggets* sé borinn fram eins og íslenski sérhljóðinn ö. Með notkun á heitinu „fiskinöggar“ sé Matfugl ehf. að vísa til lítilla fiskibita með raspi og er það í samræmi við þá merkingu sem enska orðið *nuggets* hafi áunnið sér.
15. Hvorugt orðanna, „naggar“ né „nöggar“, sé bein þýðing af enska orðinu *nuggets* heldur sé með notkun orðanna fremur verið að vísa til hljóðlíkingar við enska orðið *nuggets* svo og þeirrar merkingar sem *nuggets* hafi áunnið sér, þ.e. tilvísun til lítilla fiski- eða kjötbita með raspi. Ljóst sé af gögnum málsins að algengt sé að hinir ýmsu aðilar sem starfi við matvælaíðnað noti einhvers konar íslenskaða útgáfu af enska orðinu *nuggets* yfir framleiðsluvörur sem séu litlir kjöt- eða fiskibitar með raspi. Slíkar þýðingar verði því að teljast vera almenn heiti sem skírskoti til þessarar vörutegundar. Að mati Neytendastofu geti einkaréttur sem kærandi hafi yfir orðinu naggar ekki komið í veg fyrir að aðrir framleiðendur auðkenni framleiðsluvörur sínar með orðum sem afleidd séu af enska orðinu *nuggets* og notuð séu í samsettri orðmynd. Auðkenni Matfugl ehf. eina framleiðsluvöru sína með orðinu „fiskinöggar“. Neytendastofa fái ekki séð að slík notkun á orðinu „nöggar“ gefi villandi upplýsingar um eignarrétt eða ábyrgð atvinnurekanda. Orðin „nöggar“ og „naggar“ vísi bæði til sömu vörutegundar og talsverð hljóðlíking sé með orðunum. Matfugl ehf. noti orðið „nöggar“ eingöngu í samsettri orðmynd, þ.e. „fiskinöggar“. Þá geti einkaréttur á orði ekki komið í veg fyrir að keppinautur noti áþekk orð sem hafi hliðstæða merkingu þegar um sé að ræða orð sem vísi til ákveðinnar vöru eða þjónustu. Slík takmörkun á möguleikum keppinauta til að auðkenna vörur sínar með almennum og þekktum hætti yrði að teljast ósanngjörn og ekki til hagsbóta fyrir neytendur. Að þessu virtu sé það mat Neytendastofu að Matfugl ehf. hafi ekki brotið gegn ákvæðum 5. og 12. gr. laga nr. 57/2005 með notkun á orðinu „nöggar“ í samsettu orðmyndinni „fiskinöggar“ yfir eina af framleiðsluvörum fyrirtækisins. Með vísan til þessa telji Neytendastofa ekki ástæðu til aðgerða í málinu.

RÖKSTUÐNINGUR KÆRANDA OG ATHUGASEMDIR NEYTENDASTOFU

16. Í kæru, dags. 22. maí 2007, krefst kærandi þess að hin kærða ákvörðun verði felld úr gildi og að Neytendastofu verði gert að grípa til viðeigandi aðgerða vegna ólögmatrar notkunar Matfugls ehf. á orðinu „nöggar“ í þeim tilgangi að stöðva þá notkun.
17. Kæranda bendir á að Matfugl ehf. og kærandi starfi á sama markaði og séu fyrirtækin í samkeppni hvort við annað. Hafi Matfugl ehf. árið 2005 hafið að nota orðið „naggar“ í algeru heimildarleysi en hafið að nota orðið „nöggar“ eftir ítrekuð mótmæli kæranda. Því þyki kæranda ljóst að notkun kærða á orðinu „nöggar“ feli beinlínis í sér misnotkun á skráðu vörumerki kæranda og sé til þess fallin að valda misskilningi. Kærandi vísar til þess að augljós hljóðlíking sé milli orðanna „naggar“ og „nöggar“. Það eina sem skilji þau að í framburði séu stafirnir a og ö. Þá sé ekki einungis mikil hljóðlíking milli orðanna heldur geti orðin „naggar“ og „nöggar“ vísað til sama uppruna. Kærandi áréttar í tilefni þeirrar niðurstöðu Neytendastofu að einkaréttur á orði geti ekki komið í veg fyrir að keppinautur noti áþekk orð sem hafi hliðstæða merkingu. Meginmáli skipti hver sé staða þess sem noti orð eða orðasamband sem kunni að brjóta gegn skráðum vörumerkjarétti annars aðila.
18. Með bréfi, dags. 22. maí 2007, óskaði áfrýjunarnefnd neytendamála eftir afstöðu Neytendastofu til kærunnar. Greinargerð Neytendastofu barst nefndinni 4. júní 2007. Krefst Neytendastofa þess að ákvörðun stofnunarinnar nr. 9/2007 verði staðfest með vísan til forsendna hennar. Í greinargerðinni kemur fram að Neytendastofa telji að orðið „nöggar“ feli ekki í sér eftirlíkingu á vörumerkinu „naggar“ heldur sé með orðinu verið að vísa til ensk a orðsins *nuggets* og þeirrar merkingar sem það orð hafi áunnið sér í tengslum við matvörur. Fram kemur að orðið „naggar“ sé viðurkennt íslenskt orð og sé m.a. að finna í Íslenskri orðabók Eddu útgáfu hf. frá árinu 2002. Hafi orðið „naggar“ ekki verið áður notað yfir kjötvörur þegar kærandi hafi skráð orðmerkið í vörumerkjaskrá 1996. Í dag sé orðið „naggar“ nú hið almenna orð sem notað sé yfir matvörur af tilteknu tagi, þ.e. litlir bitar með raspi. Með orðnotkuninni í daglegu máli sé ekki verið að vísa til sérstaks vörumerkis heldur vörutegundarinnar sem slíkrar. Í þessu sambandi er vísað til orða eins og fartölva, blogg, ísbíll o.fl. Orðið „naggar“ sé almennt orð sem lýsandi sé fyrir þá vöru sem það sé notað yfir. Feli orðið ekki í sér nægileg sérkenni til að njóta verndar 12. gr. laga nr. 57/2005. Ekki breyti það niðurstöðunni að orðið hafi ekki verið notað um kjötvörur áður en orðmerkið hafi verið skráð í vörumerkjaskrá. Telur Neytendastofa að þar sem um almennt orð sé að ræða nái einkaréttur kæranda á orðinu „naggar“ eingöngu til þeirrar skráningar sem skráð var í vörumerkjaskrá, þ.e. naggar. Neytendastofa fái ekki séð að auðkennið „fiskinöggar“ brjóti á einkarétti kæranda á orðinu „naggar“.
19. Með bréfi, dags. 8. júní 2007, var kæranda gefinn kostur á að gera athugasemdir við umsögn Neytendastofu. Athugasemdir kæranda bárust með bréfi, dags. 20. sama mánaðar. Því er mótmælt að orðið „naggar“ sé sambærilegt þeim orðum sem Neytendastofa vísi til, t.d. fartölvur, blogg og ísbíll. Orðið „naggar“ sé gerólíkt þessum orðum að því leyti að kærandi hafi notað þetta íslenska orð yfir sérstaka tegund matvæla en orðið hafi fyrir skráningu ekki sérstaklega átt við þær vörur. Ennfremur hafi orði ekki verið beint þýtt úr erlendri tungu eða notað óbreytt eins og það sé erlendis með íslenskun (nuggets=nöggets). Þó að orðið „naggar“ hafi vegna markaðssetningar

kæranda öðlast sess í hugum neytenda sem auðkenni fyrir tilekna tegund matvöru hafi kærandi einkarétt á vörumerkinu og sé óeðlilegt að samkeppnisaðilar hagnist á þeirri vinnu sem lögð hafi verið í markaðssetningu. Þá kemur fram að greinilegt sé að Matfugl ehf. reyni að líkja eftir/vísa til orðsins „naggar“ en ekki erlenda orðsins *nuggets* því þá hefði verið eðlilegra að nota orðið *nöggets*.

20. Með bréfi, dags. 6. júlí 2007, var Matfugli ehf. gefinn kostur á að gera athugasemdir við umsögn kæranda. Athugasemdir félagsins bárust með bréfi, dags. 14. sama mánaðar. Er ítrekað að niðurstaða Neytendastofu í máli nr. 9/2007 verði staðfest með vísan til þeirra sjónarmiða sem áður hafi verið rakin sem og þess sem fram kemur í greinargerð Neytendastofu, dags. 4. júní 2007.

NIÐURSTAÐA

21. Í erindi Norðlenska matborðsins ehf. er kvartað yfir notkun Matfugls ehf. á orðinu „nöggar“. Samkvæmt gögnum málsins fékk Kaupfélag Þingeyinga hinn 18. desember 1996 skráð vörumerkið „naggar“ í vörumerkjaskrá. Kærandi tekur fram að með sameiningu Kaupfélags Þingeyinga og Kjötiðnaðarstöðvar KEA undir nafninu Norðlenska ehf. hafi Norðlenska matborðið ehf. eignast vörumerkið. Kærandi telur ruglingshættu blasa við milli orðanna „naggar“ og „nöggar“. Matfugl ehf. heldur því fram að orðið „naggar“ sé lýsandi orð yfir ákveðna tegund matvæla og sé því vörumerkjaréttur ekki fyrir hendi. Þá vísi orðið „nöggar“ til enska orðsins *nuggets*. Þannig lýsi orðið „fiskinöggar“ aðeins tegund vörunnar. Telur Matfugl ehf. því enga ruglingshættu til staðar.
22. Í 12. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins er mælt svo fyrir að óheimilt sé að nota í atvinnustarfsemi firmanafn, verslunarmerki eða því um líkt, sem sá hefur ekki rétt til er notar, eða reka atvinnu undir nafni sem gefur villandi upplýsingar um eignarrétt eða ábyrgð atvinnurekanda. Enn fremur sé sérhverjum bannað að nota auðkenni, sem hann eigi tilkall til, á þann hátt að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru einkenni sem annað fyrirtæki noti með fullum rétti. Af lögskýringargögnum má ráða að í þessu ákvæði felist almenn samkeppnisregla um vernd auðkenna og er hún til fyllingar vörumerkjavernd. Ákvæði 1. málslíðar 12. gr. hefur að geyma almennt bann við því að nota auðkenni, t.d. firmanafn og vörumerki, sem annar á. Rétturinn til þessara auðkenna getur hvílt á sérlöggjöf, svo sem lögum um vörumerki, lögum um verslunarskrár, firmu og prókúruumboð og því um líkt. Ákvæðið skiptir máli um þá viðbótarvernd sem framangreind sérlög veita auðkennunum. Í 2. málslíð 12. gr. er rétturinn til að nota eigin auðkenni takmarkaður á þann veg að óheimilt er að nota auðkenni þannig að leitt geti til þess að villst verði á því og öðru auðkenni sem annað fyrirtæki noti með fullum rétti.
23. Í ákvörðun vörumerkjaskrárritara frá 18. desember 1996 kemur fram að áður en umsækjandi hóf framleiðslu sína undir heitinu „naggar“ hafi orðið ekki verið notað sem heiti yfir kjötvörur. Það er ljóst að orðið „naggar“ var að finna í orðabókum áður en kærandi hóf notkun þess á kjötvörur sínar. Kemur orðið nú fyrir í Íslenskri orðabók Eddu útgáfu hf. frá árinu 2002 og merkir m.a. lítinn klett, snaga, pésa, eitthvað smávaxið, harðskeyttan mann eða getur vísað til lítillar vöru.

24. Í málatilbúnaði Matfugls ehf. er á því byggt að „naggar“ séu lýsandi orð yfir ákveðna tegund matvæla. Að mati áfrýjunarnefndar neytendamála er orðið „naggar“ ekki sérstaklega lýsandi fyrir ákveðna tegund matvæla. Það gefur þó ákveðna vísbendingu og hefur hljóðlíkingu við enska orðið *nuggets*. Af þessu leiðir að orðið „naggar“ er að þessu leyti ekki sambærilegt orðunum fartölvur, blogg og ísbíll, sem eru meðal þeirra orða sem Neytendastofa vísar til í greinargerð sinni 4. júní 2007. Þau gögn sem Matfugl ehf. hefur lagt fram til stuðnings máli sínu fá ekki breytt þessari niðurstöðu. Kærandi og Matfugl ehf. starfa í sömu atvinnugrein og eru keppinautar. Því hefur ekki verið mótmælt af hálfu Matfugls ehf. að félagið hafi notað orðið „naggar“ til að auðkenna vöru sína en látið af þeirri notkun og tekið upp orðið „nöggar“ í þess stað eftir að kærandi mótmælti þeirri notkun. Þá liggur fyrir að aðilarnir nota báðir merki sín fyrir unnar matvörur sem eru seldar neytendum í smásölu.
25. Telja verður að notkun Matfugls ehf. á orðinu „nöggar“ skapi ruglingshættu, með þeim hætti að neytendur geti villst á vörum frá aðilum þegar eingöngu er horft til heita þeirra sem síkra. Við það mat er litið til þess að neytendur geti talið að tengsl séu á milli fyrirtækjanna, einkum með hliðsjón af því að fyrirtækin starfa bæði við framleiðslu matvæla í smásölu, en í báðum tilvikum er um að ræða framleiðsluvöru sem svipar til hvorrar annarrar í útliti og áferð.
26. Úrlausn þess hvort brotið hafi verið gegn ákvæðum 12. gr. laga nr. 57/2005 um eftirlit með óréttmætum viðskiptaháttum og gagnsæi markaðarins er háð mati í hverju tilviki fyrir sig. Eins og rakið er að framan hagar svo til þessu máli að orðið „nöggar“ felur í sér slíka hljóðlíkingu við vörumerkið „naggar“ að ruglingi getur valdið. Eins og hér stendur á verður það ekki talið fela í sér slíka takmörkun á möguleikum Matfugls ehf. að auðkenna vörur sínar að það teljist ósanngjarnt og ekki til hagsbóta fyrir neytendur að banna félaginu að auðkenna vörur sínar með orðinu „nöggar“, hvort heldur eitt sér eða í samsettri mynd. Telst því notkun Matfugls ehf. á orðinu „nöggar“ í hinni samsettu mynd „fiskinöggar“ brot á ákvæðum 12. gr. laga nr. 57/2005. Samkvæmt þessu verður ekki hjá því komist að fella hina kærðu ákvörðun úr gildi.

ÚRSKURÐARORÐ:

Hin kærða ákvörðun er felld úr gildi.

Ása Ólafsdóttir

Egill Heiðar Gíslason

Eyvindur G. Gunnarsson